

Hyrnsalmen kunnan vammais- ja vanhusneuvoston esitys toimenpiteiksi Kainuun hyvinvointialueen vanhusneuvostolle

Hyrnsalmen kunnan vammais- ja vanhusneuvosto 29.8.2023

Hyrnsalmen kunnan vammais- ja vanhusneuvosto esittää Kainuun hyvinvointialueen vanhusneuvostolle seuraavia painopisteitä ja toimenpiteitä:

Lähipalveluiden säilyttäminen

Hammashoito, laboratorio ja lääkärin sekä kansanterveyshoitajan palvelut on tärkeää olla saatavilla kunnassa paikan päällä, omalla terveysasemalla. Peruspalveluiden perässä matkustaminen tuntien ajan on kallista ja hankalaa. Jos palvelut lähtevät kunnasta, on vaarana, että ikääntynyt väestö joutuu muuttamaan palveluiden perässä. Tällä on merkittävä vaikutus ennen kaikkea ikäihmisille itselleen, mutta myös pienille kunnille laajemminkin.

Ikäihmisille tarvitaan lähipalveluina matalan kynnyksen terveystalveluja, kuten ikäneuvola. Kokonaisvaltainen palvelu tukee ennaltaehkäisevää työtä, kun erilaisiin vaivoihin ja haasteisiin on mahdollista reagoida ajoissa. Ikäihmiselle oikeiden palveluiden löytäminen voi olla hankalaa, jolloin tarvitaan apua ja neuvontaa. Tässä helposti lähestyttävänä ja saavutettavana tukena voisi olla oma nimetty yhteyshenkilö, johon yhteydenpito voisi hyvin toteutua osin myös etänä.

Yhteisöasumista tulisi kehittää Hyrnsalmella ja kaikilla hyvinvointialueen paikkakunnilla siten, että ei olla pelkästään suurempien alueellisten sote-keskusten varassa. Hoivapalveluissa asuvien vanhusten hyvinvoinnille on tärkeää, että välimatkat mahdollistavat omaisten vierailun heidän luonaan säännöllisesti.

Kotisairaaloiminta ja yhtenevä palveluntarjonta eri puolilla hyvinvointialuetta

Esimerkiksi Suomussalmella käytössä oleva kotisairaaloiminta tulee jalkauttaa myös muualle, kuten Hyrnsalmelle. Erityisen tärkeää tämä on, koska paikkakunnalla ei ole omaa vuodeosastoa. Kotisairaaloiminta tukee mahdollisuutta asua kotona mahdollisimman pitkään. On tärkeää, että eri kuntien asukkaille tarjotaan tasa-arvoisesti yhteneviä palveluja ja mahdollisuuksia.

Omaishoitajien aseman vahvistaminen

Omaishoitajien asemaa tulee vahvistaa taloudellisesti ja panostaa heidän jaksamiseensa mm. mahdollistamalla lakisääteisten vapaapäivien pitäminen. Perhehoitajien käyttöä tulisi selvittää ja pohtia mahdollisuuksia lisätä perhehoitajuuden houkuttelevuutta mm. taloudellisin kannustein.

Ennaltaehkäisevään työhön panostaminen

Ennaltaehkäisevää tärkeää työtä on myös ikäihmisten omaan hyvinvoinnin ylläpitoon ja aktiiviseen, terveelliseen elämään kannustaminen ja opastaminen. ”Terveille” suunnatun liikuntaneuvonnan resurssit ovat hyvin vähäiset Kainuun hyvinvointialueella. Ennaltaehkäisevään työhön satsaaminen lisää ikäihmisten terveyttä ja hyvinvointia, mahdollistaa pidemmän omatoimisuuden ja omassa

kodissa asumisen ja vähentää kustannuksia hoiva-asumisen lisäksi esimerkiksi kaatumisten ja erikoissairaanhoidon tarpeen vähentymisen kautta.

Hyrnsalmen kunnan vammais- ja vanhusneuvosto on tehnyt kunnalle ennaltaehkäisevään työhön liittyvän aloitteen, jossa esitetään, että Hyrnsalmen kunta laajentaisi kuntosalin ilmaisen käyttöoikeuden 65 vuotta täyttäneisiin, nykyisen 70 vuotta täyttäneiden sijasta. Hyrnsalmen kunnan sivistyslautakunta on tehnyt aloitteen johdosta 21.8.2023 § 59 päätöksen vapauttaa kaikki hyrnsalmelaiset eläkeläiset iästä riippumatta kuntosalimaksusta 1.1.2024 alkaen.

Vanhusten palvelupäivien konseptin laajentaminen

Hyrnsalmen Moisiovaaran kylällä on jo pitkään toiminut ikäihmisten palvelupäivä. Palvelupäivänä paikalle kyläkoululle tulee palveluntarjoajia mm. kampaaja ja jalkahoitaja, eikä palveluita saadaksesen tarvitse lähteä kauas. Palvelupäivää voisi hyödyntää myös kirkonkylillä; tietyille päivälle koottaisiin paikalle eri tahoja. mm. hyvinvointialueelta ja asiointiliikenne kuljettaisi asiakkaat paikalle. Näin myös erikoispalveluja saadaan tuotua pienempiinkin kuntiin lähipalveluiksi.